

kompletowa 1992
wpł. i opr. kwoty int 2000/14
Tuchola

zmiana berki;
poprzedni nr 589

103
98

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Arciszewski 11, 87-100 Toruń, tel. 0048 56 65 22 186

87-100 Toruń, ul. Odmurza 9, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fezak@wp.pl

NIP 056 100 107 100

REGON 141743

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

89-500 Tuchola

Tuchola

part. AK

Gilka Jadwiga "Jedliny"

z d. Kaliniska

ps. "Czerwony Fartuszek"

589/5893am

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Gitka Jadwiga
T: 589/589 Pom.
Chojnice part. AK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa

k. 2 s. 1-3

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

k. 1 s. 1-2

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

k. 2 s. 1-2

II. Materiały uzupełniające relację

k. 1 s. 1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

z czasów okupacji:
1) listy k. 3 s. 1-3

V: Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”)

k. 6

VI Fotografie

dział ikonografii

1./1. Relacja

1. Relacja Jadwigi Gótki [L.dz. 1/89/
oryg. (rękopis)

k. 2 str. 1-3

Wampirami są Madwiga Gittis z domu Kalliska.
Urodziła się 21 marca 1918 roku we wsi Bedziwionowice par.
Cisownicy. Rodzice musi to Michał i Paulina Kalliskiej
(małżeństwo z domu Rozowka). Powiadają wyłącznie
podstawowe. Miałem również II-ą grupę.

Piszę do Klubu Historycznego w Toruniu, aby przedstawił
moje działania zdobywcę okresu wojennego.

Wzrost w roku 1940 należała do (wraz z innymi byłymi)
mężem) do licznych oddziałów ludzkiej niepodległości w
wiosnach Tulechskich pod nazwą Armia Podziemia.

Byli tam także ludzie jako późniejszy mój dowódca,
mianowicie z nazwami Guss Stefan ps. "DAR", Guss
Józef ps. "KIK", Paulowski Edmund ps. "GROM", były
mój mąż Antoni Gittis ps. "ZURAK", referent organizacyjny, były
mój kolega ze wsi Bytów, A. Hermann Koppe Teofil ps. "ZAC",
który mnie przyznał. Mój pseudonim "ZERWONY
FARTUSZEK". W 1942 r. została utworzona w wiosnach Tulechskich

jedna organizacja podziemna pod nazwą Armia Krajowa.
Do kierownictwa w niej wchodził mój podkomenda Jan Hnayder
ps. "IASIO", którego pseudonimem jest dyrektorem Technikum
Lesnego w Tulechach k. Opole. W 1944 r. Jan Hnayder
objął kierownictwo Armii Krajowej we wsi Tulechskie.

Oddział przyjęł nazwę "MEDUSA". Moje działania były bardzo
aktywne i tym oddziałem, gdzie brałem czynny udział
w wywiadzie, informowaniu kierownictwa oddziału o ruchach
wojsk hitlerowskich, informowaniu innych poleceń mojego
dowódcy. Są osoby, które mogłyby posiadać

- moje działalności w walce z dyktantem. By to yadyniže
 kalendris zaimientisto porodopodobnie « Starogardnie Jd.,
 ubra bylo Tomutielu por. Starogardsluiego, Kelińar
 ✓ Prada ps „KOTKA”, adwokat z Tucholi, rolciny Jozef
 ✓ i Benedykt z Kalerie, Komyrniny i Tomisiny z Kalerie,
 ✓ rodzina Pestkow z Celuyno, Konrad ^{Schnelker} Kuntel - uawczyiel
 ✓ z Celuyno, brajda Stefania z Zdrojoi. Wiele na ten temat
 moze zabradyni moji kiny mozi Antoni Cytka, który
 nalezał do plodu najpierw lubej grupy, później grupy AK
 i pełnił funkcję referenta sprawy na Pom. Tuchelskie, ~ 1941
 otrzymał numeraryj chowczego AK.

Od 1940 r. do końca wojny wziętą parali do oflagu
 albo kapitulacji ^{Horakiczka} Karkulsko, po dwie parali uwięzienie. Wziętą
 też parali do Potulic dla paruba Zernowich z Tucholi.
 W roku 1943 otrzymał wiadomości, że w Potulicach
 znajduje się dzieci, które można wyłoboi. Pojedynam
 zrobicie do Potulic i wziętą T. dzisi - rodzina
 burmalci pochodzących z miejscowości Kuchnie (par. Tuzor).
 Najmłodsze dziecko 3-letni chłopiec Edmund burmal
 zatomymalimny z myzem w siebie. Zatem przez nos
 mychomny, zdobył mykstatenie, jest inżynierem budownictwa
 hydrotego, mieszka w Wroclawiu.

Porozkate 4 dzieci oddetam na nies do wojolnyel

- ✓ - lesu. Wendy z Lirim Kocie
- ✓ - pane Janu Dembla z Zdrojoi
- ✓ - p. Lophu z Zdrojoi
- ✓ - p. Heleny Polarskiej z Tucholi

Moje działalność polegała również na organizowaniu
 i przygotowywaniu sprzętu, praniu i dożywianiu 5

bielskiej dla partyzantów do lesnictwa Uppalski, 3
do pp. Andryszewskich, przed partyzantami atakowali te osoby.
~ Hipoteczowali też z nami pp. Janowski i Tulecki, p. Gmorka.
W roku 1944 aresztowani, zaginęli bez śladu.

To, co miżej przedstawiam to raporty mi wysłane,
ponieważ mieli spór mi uleciato z państwem. Był
to jednak okres b. mroźny, który niestety
odbił mi również na mojej psychice.

II zażyciem pryncypów:

1. zdjści
2. dowody pryncypów parstonych
3. przedstawienie odbioru drzew + Półkić
4. podzielenie za myślenie parstos + obcas
5. zdjści w Hongkong z jego autografem
(gdyby było konieczne mógł przetrwać oryginalny)

P.S. Dziękuje bardzo za zainteresowanie z Klubu
Historycznego o dowodach mojej działalności
w AK. Wykonuję je w odwołaniu do ZBOK: D
w celu pomocnego rozpatrzenia mojego wniosku
o przyjęcie mnie w szeregi w/w organizacji.
Poz. Ciężyłabym mi bardzo, gdyby ^{jeżeli} mojego życia
po otrzymaniu przyznania mi lepszemu
Pamiętnego Kręgu Pomorskiego Okręgu AK.
Sły pozdrowienia

Madwiga Cytka

1/2. Dokumenty - Głaska Jadwiga.

1. "Oświadczenie świadka" - Głaska
Jadwiga z 31.03.1994 - konspiracyjne
działalność Szubowski - Marcin
Stelcny, kserokop. oryg.

k-1 s. 1-2

Jadwiga Gikka zd. Kalinska . . . . . Tuchola . . . . . dnia 31 marca . . . 19 94 r.
ps. "Czerwony Fartuszek "
89-500 Tuchola

imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenie
(dla mężatek nazwisko panieńskie)

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) – (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. – od – do)
Armia Krajowa, Oddział "Jadliny 102" od 02. 42 r. do 01. 1945 r. . . . .

Świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przez mnie faktów, legitymujący (a) się
dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer TK. 2391742. PESEL. 08032102921.
wystawionym dnia przez KP. MO. Tuchola 1 marca 1963 r. . . . .

oświadczam, że Ob. Helena Szybowska-Mazur, c. Pawła i Walerii ~~z (czka)~~
urodz. dnia 9 października 1912 r. w ~~1912 r. w~~ Tucholi. . . . .

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) – wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę
obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie
i czasokres od – do) członek Armii Krajowej, żołnierz w Oddziale zbrojnym
"Jadliny 102" od września 1943 r. do stycznia 1945 r. Przysięgę w mojej
obecności odebrał Teofil Hoppe ps. "Zajac" we wrześniu 1943 r. . . . .

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) "Bandaz"
stopień wojskowy szeregowy . . . . . pełnił funkcję żołnierz łącznik-zwiadowca
oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje,
miejsce i czasokresy itp.)

poznałam Helenę Szybowską-Mazur podczas składania
przysięgi przed Teofilem Hoppe ps. "Zajac", który był moim szefem konspi-
racji na terenie Borów Tucholskich. "Bandaz" była naszą łączniczką, dowo-
dziła nam żywność, opatrunki oraz przekazywała potrzebne informacje party-
zantom działającym na naszym terenie, -Bysławia, Cekcyzna i Tucholi.

Wyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje; miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp. **nie dotyczy**

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo **Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej** Nr.leg.037392 6 sierpnia 1992 r. Okręg Bydgoszcz

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania **Urząd Do Spraw Kombatanckich Osób Represjonowanych w Warszawie** Nr.zaświadczenia 449803/1011946 dnia 02.11.1993r.

Y. G. G.
własnoręczny podpis

**Światowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
OKREG LYDGOSZCZ
Kolo terenowe Tuchola
89-500 TUCHOLA
Rotmistrza Michałkiewicza 13
tel. 24-44**

potwierdzam słownie podpis
Świadek

**Światowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
OKREG BYDGOSZCZ
Kolo terenowe Tuchola
89-500 TUCHOLA
Rotmistrza Michałkiewicza 13
tel. 24-44**

imię i nazwisko, funkcja
PREZES ZARZADU

Henryk Sinto

Tuchola 9 sierpnia 1994r
miejscowość, data

1./3. Dokumenty: - inne gitka gadu'ge

1. Glanta wymeldowania - patrz
str. 2 rekeji (kopia)

k. 2 str. 1-2

Anmeldung

bei der polizeilichen Meldebehörde

Am 1. 9. 1944 ist — sind

zugezogen nach

Inch. d. (Ort)

Tuchsch (Wohnung)

Straße Nr. 14

als — Mieter — Untermieter — Schlafstelle — Dienst — Besuch — bei — Mieter als Untermieter vom Wehrdienst vom Reichsarbeitsdienst.

Letzte Wohnz. (Ort und Kreis falls Ausland nach Stumpf)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Familienname (bei Frauen auch Geburtsname und gegebenenfalls Name aus der letzten früheren Ehe)	Vorname (sämtliche, Rufname ist zu unterstreichen)	Familienstand (ledig, verh., verw., gesch.)	Beruf (Genau-Bestimmung der Tätigkeit auf Angabe ob selbstständig oder Angestellter, Arbeiter usw.)	Geburtsort (a) Kreis (b) Stadt (c) Stadtteil (wenn Anwesenheit)	Bräutigam oder Brautjungfer	Wohnort (Ort, Kreis, Straße, Hausnummer) bei der letzten Personentransportnahme bzw. am 10. Oktober	Wohnort (z. B. Ersatzwehrammer?) zuletzt zählte Wehrersatzdienststelle?)	Wohnort (z. B. Ersatzwehrammer?) zuletzt zählte Wehrersatzdienststelle?)	Zeitpunkt der letzten Wehrersatzdienststelle?)	Zeitpunkt der letzten Wehrersatzdienststelle?)	Zeitpunkt der letzten Wehrersatzdienststelle?)	Zeitpunkt der letzten Wehrersatzdienststelle?)	Zeitpunkt der letzten Wehrersatzdienststelle?)
Strumel	Johann	Kind			3 4 1988	Wahl							
Strumel	Emma	Kind			20 1 1949	Wahl							

Var- und Zuname der Eltern des Ehemannes:

Vater geb. am 1945 Mutter geb. am

Für Angehörige des zivilen Luftschutzes
Welche Verwendung haben Sie?

- Sicherheits- und Pflichtenwache
- Werkluftschutz
- Erweiterter Selbstschutz
- Selbstschutz
- Luftschutzwartendienst

In Luftschutz verweilt mit unterbreitelter Erlaubnis oder Kinder und ebenfalls in der für die Frage beantworteten Zeile aufzuführen.

Für Kraftfahrzeugbesitzer
Ich bin Besitzer des / der Kraftfahrzeuges Nr. Personenkraftwagens Nr. Kraftwagens Nr. Motor privatrechtlich Veräußerung zur Anmeldung der Wohnungserlaubnis für die Zulassung des Kraftfahrzeugs, wurde mit unterbreitelter Erlaubnis.

für Ausländer und Staatenlose
a) Art des vorliegenden Ausweises (Pass, Paßersatz):
b) Nummer des Ausweises:
c) Ausstellungsbehörde:

Hedwig G. W. (Eigentliche Unterschrift des Angehörigen)
Hedwig G. W. (Eigentliche Unterschrift des Angehörigen)

Inch. d. 1. 9. 1944 (Eigentliche Unterschrift des Meldebehörden-Amts des Verwalters)

Auszug aus der Reichsmeldeordnung vom 6. Januar 1938

(Reichsgesetzblatt I S. 13)

Wer eine Wohnung bezieht, hat sich binnen einer Woche nach dem Beziehen der Wohnung bei der Meldebehörde anzumelden. Bei Zuzug aus einer anderen Gemeinde hat er dabei die Befähigung über seine Abmeldung vorzulegen, falls er nicht seine bisherige Wohnung daneben beibehält. Wer seine bisherige Wohnung daneben beibehält, muß dieses bei der Anmeldung angeben.

Wohnung ist jeder Wohnraum, auch die Schlafstelle (§ 2).

Wer aus einer Wohnung auszieht, hat sich binnen einer Woche bei der Meldebehörde unter Angabe seiner neuen Wohnung, oder, wenn er noch keine neue Wohnung besitzt, unter Angabe seines Verbleibs abzumelden (§ 3).

Bei Umzügen innerhalb der Gemeinde ist eine Abmeldung nicht erforderlich, sondern nur die Anmeldung in der neuen Wohnung. Bestehen in der Gemeinde besondere örtliche Meldestellen, so muß die Anmeldung bei der für die neue Wohnung zuständigen Meldestelle erstattet werden (§ 3 Abs. 2 und § 8 Abs. 2).

Die Meldung (An- oder Abmeldung) ist von dem Ein- oder Ausziehenden als dem Hauptmeldepflichtigen zu erstatten. Für Kinder bis zum vollendeten 15. Lebensjahr, die im elterlichen Hausstand wohnen, ist der Haushaltsvorstand meldepflichtig; wohnt das Kind nicht im elterlichen Hausstand, so ist der Wohnungsgeber meldepflichtig. Bei Entmündigten liegt dem gesetzlichen Vertreter die Meldepflicht ob (§ 4).

Der Hauptmeldepflichtige muß den von ihm wahrheitsgemäß angelegten und von ihm selbst, vom Hausigentümer, gegebenenfalls auch vom Wohnungsgeber, unterschriebenen — den Anmeldeschein —, den Abmeldebescheinigung in drei Ausfertigungen — persönlich bei der Meldebehörde unter Vorlage von Aktenpapieren abgeben (§ 5 Abs. 1 und § 11 Abs. 2). Das dritte Stück des Anmeldescheins erhält der Meldepflichtige nach Abstempelung zurück.

Die höhere Verwaltungsbehörde kann auch für den Anmeldeschein die Einreichung eines dritten Stückes vorschreiben (§ 13 Abs. 2). Im Falle dieser Anordnung erhält der Meldepflichtige das dritte Stück nach Abstempelung als Bestätigung der erstatteten Meldung zurück, falls ihm nicht von der Meldebehörde eine besondere Meldebestätigung (§ 11) erteilt wird.

Bei einem Wohnungswechsel, der sich auf den ganzen Haushalt erstreckt, sind Ehefrau und Kinder, solange sie mit dem Haushaltsvorstand in gemeinsamer Wohnung wohnen und seinen Namen führen, auf dem Meldeschein des Haushaltsvorstandes mitzunehmen. Im übrigen ist jede Person auf einen besonderen Meldeschein zu melden.

Bei der Abgabe der Meldung bei der Meldebehörde kann sich der meldepflichtige Erscheinungsverhinderte Meldepflichtige unter Angabe der Behinderungsgründe durch ein erwachsenes Familienmitglied und als Untermieter durch den Wohnungsgeber, als Mieter durch den Hausigentümer (Verwalter) oder dessen erwachsenes Familienmitglied vertreten lassen.

Bei einem Wohnungswechsel, der sich auf den ganzen Haushalt erstreckt, kann der Haushaltsvorstand, im Behinderungsfall ein erwachsenes Familienmitglied, die zum Haushalt gehörigen und mitzunehmenden Personen bei der Abgabe der Meldung vertreten. Zum Haushalt zählen neben den Familienangehörigen auch Personen, die auf Grund eines Dienst-, Arbeits-, Vertriebs- oder Verwandtschaftsverhältnisses in der Haushalt aufgenommen sind (§ 5).

Der Meldepflichtige hat auf Verlangen der Meldebehörde die erforderlichen Auskünfte zu geben, die notwendigen Ausweise vorzulegen sowie auch auf Anweisung persönlich zu erscheinen (§ 7).

Verweigern Wohnungsgeber oder Hausigentümer (Verwalter) ihre Unterschrift, so hat der Meldepflichtige den Meldeschein mit dem schriftlichen Vermerk „Unterschrift verweigert“ der Meldebehörde vorzulegen (§ 5 Abs. 4). Nach dem Ausweis der Meldebehörde kann für einen Ausziehenden, der über Wohnungsgeld und der Hausigentümer (Verwalter) meldepflichtig, der letztere neben dem Wohnungsgeber auch für Untermieter (§ 4 Abs. 2).

Bei Einzug eines Mieters oder Untermieters haben Wohnungsgeber und Hausigentümer (Verwalter) ihrer Meldepflicht genügt, wenn sie den Meldeschein des Zuziehenden unterschreiben und sich durch Einsicht in die Meldebestätigung (§ 11) davon überzeugen können, daß die Meldung bei der Meldebehörde tatsächlich erstattet ist (§ 6).

Verweigert oder unterläßt der Hauptmeldepflichtige die Anmeldung, so genügt Wohnungsgeber und Hausigentümer (Verwalter) ihrer Meldepflicht, wenn sie das der Meldebehörde anzeigen (§ 6 Absatz 2).

Der Auszug eines Mieters muß der Hausigentümer (Verwalter), dem Auszug eines Untermieters der Wohnungsgeber der Meldebehörde anzeigen. Wenn ein Mieter, der sich abzumelden hat, ein Mietvertragsvertragsstück besitzt, so muß er dieses dem Wohnungsgeber mitbringen. Im Falle des Fortzugs aus dem Hause bedarf es dieser Mitteilung nicht, falls Hausigentümer und Wohnungsgeber den Abmeldebescheinigung unterschreiben und sich durch Einsicht in den abgestempelten Meldeschein davon überzeugen können, daß die Abmeldung bei der Meldebehörde tatsächlich erstattet ist (§ 7 Abs. 2).

Wer in einer Gemeinde des Inlandes nach § 2 gemeldet ist und besuchslos in einer anderen Gemeinde bei Verwendung der Dienstleistungen, braucht sich erst nach Ablauf von sechs Wochen nach seiner Rückkehr in der Besuchslosmeldung anzumelden. Keist er innerhalb dieser Frist nicht an, so ist er von der Meldepflicht entbunden (§ 12).

Die meldepflichtigen Angehörigen der Wehrmacht sind der 44-Verfügungstroppe sowie der männlichen Angehörigen des Reichsarbeitsdienstes sind von der Meldepflicht frei, solange sie in einer Kaserne oder über anderem Unterkommen der Wehrmacht, der 44-Verfügungstroppe oder des Reichsarbeitsdienstes wohnen.

Die Genannten müssen sich vor Eintritt des Militärdienstes, des Arbeitsdienstes oder des Dienstes in der 44-Verfügungstroppe bei der für ihre letzte Wohnung zuständigen Meldebehörde über Vorgehensvorschriften, Dienstverhältnis oder Angabe ihrer Familienformation oder des für die Reichsarbeitsdienstleistungen zuständigen Reichsarbeitsdienst-Meldeamtes abmelden. Nach Ende ihrer Dienstzeit oder bei vorzeitigem Verlassen der bezeichneten Unternehmungen sind sie sich bei der für ihre neue Wohnung zuständigen Meldebehörde, bei Rückkehr in ihre frühere Wohnung bei der früheren Meldebehörde wieder anzumelden (§ 13 Ziffer 1 und 2).

Bei kurzfristiger dauernder Meldepflichtigen bedarf der Abmeldung und der neuen Anmeldung nicht, sofern sie ihre Wohnung beibehalten.

II. Materiały uzupełniające relacje
Gitki Jadwigi:

1. Biogram, [w:] Stow. biograficzny kompi-
nacji pomorskiej 1939-1945, pod red.
Maciejewskiej-Marcinkowskiej Slanny i
Zawackiej Elżbiety, Toruń 1994, z. 1, s. 77,
ks. 1 o. 1

” (1912-1990), kierownik
 hojnice.
 i Cekcyn pow. Tuchola w
 Gilki i Walerii z d. Łango-
 zył szkołę powszechną w
 ię zawodu szewca i jedno-
 ę w szkole zawodowej. W
 otworzył w Tucholi własny
 wia. Warsztat ten stracił po
 icholi.
 tał powołany do WP jako
 oczeniu wojsk niemieckich
 y miasto, wycofując się do
 do Warszawy, gdzie brał
 W końcu września opuścił
 ublina, a potem do Kowla,
 1939 r. Aresztowany i - za
 kilku miesiącach wrócił po
 cę u zarządcy niemieckiego
 dem Jankowskim założył na
 ziemna”. W 1941 r. liczyła
 też z organizacją “Miecz i
 “Bory Tucholskie”, Gilka
 ssa ps. “Dan” i mianowany
 W 1943 r. brał udział w
 Miecz i Pług” w Tucholi. W
 w zakresie wywiadu oraz
 iewał kontakty z ks. Józefem
 Pomagał w wydostaniu się z
 adania wyrzutni V-1, która

45 r., został aresztowany i
 nnymi, przetransportowano
 W czasie transportu zbiegł i
 ł czterokrotnie aresztowany,
 ławnika Sądu Apelacyjnego
 945-1988 prowadził własny
 radnym w Tucholi. Zmarł 4

jder J. Jedliny-102 [mps w

Aleksandra Strzelecka

**Gilka Jadwiga, z d. Kalińska (1918-....), członek TOW
 “Gryf Pomorski”**

Ur. 21 III 1918 r. w Będźmierowicach pow. Chojnice;
 córka Michała i Pauliny z d. Pozorskiej. Ukończyła
 szkołę powszechną. Należała do PCK i LOPP. Prowa-
 dziła z mężem → Antonim Gilką sklep obuwniczy w
 Tucholi.

W czasie wojny z nakazu władz niemieckich praco-
 wała w okresie letnim u ogrodnika, a zimą jako sprzą-
 taczka w sklepie.

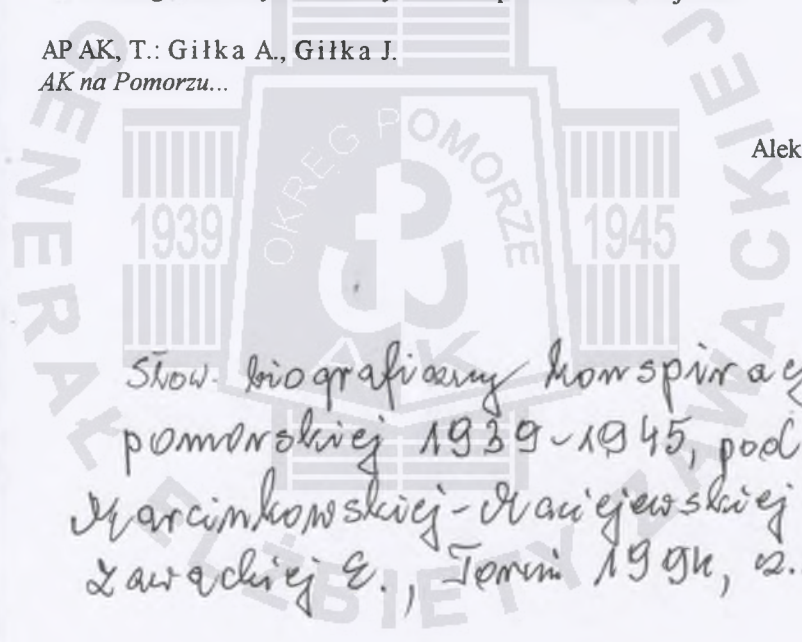
W roku 1940 należała razem z mężem do “Armii
 Podziemnej”, organizacji partyzanckiej działającej w
 Borach Tucholskich. Była łączniczką męża do sąsied-
 nych powiatów. W 1941 r. [?] została przyjęta do
 oddziału TOW “Gryf Pomorski” i zaprzysiężona przez
 Teofila Hoppe ps. “Zajac”. W okresie 1941-1942
 należała również do ZWZ. Następnie w 1944 r. działała na rzecz oddziału partyzanckiego AK
 “Jedliny” - brała czynny udział w działalności wywiadowczej, informowała o ruchach
 oddziałów niemieckich. Wysyłała też paczki do Potulic i oflagu. W 1943 r. wydostała z
 Potulic pięcioro dzieci rodziny Szumałów z miejscowości Kuchnia (pow. Tczew), z których
 najmłodsze zatrzymała u siebie i wraz z mężem wychowywała.

Po wojnie pracowała w Państwowym Domu Dziecka w Tucholi. Jest rencistką. Mąż
 → Antoniego Gilka był szefem wywiadu Insp. ZWZ-AK Chojnice.

AP AK, T.: Gilka A., Gilka J.
 AK na Pomorzu...

Aleksandra Strzelecka

*Stow. biograficzny konspiracji
 pomorskiej 1939-1945, pod red.
 Marcinkowskiej - Kwieciejowskiej H. i
 Zawackiej E., Tom 1994, 12.1*

77

IV. / 1. Korespondencja z okresu okupacji:

1. List kpt. Ma Moralička do
Jadwigi Gutki z 15.04.1943r., rękopis
(kopia - ksero)

k. 2 str. 1-2

2. Dowód nadania paczki

k. 1 str. 3

pathe str. 1 1
relays

1

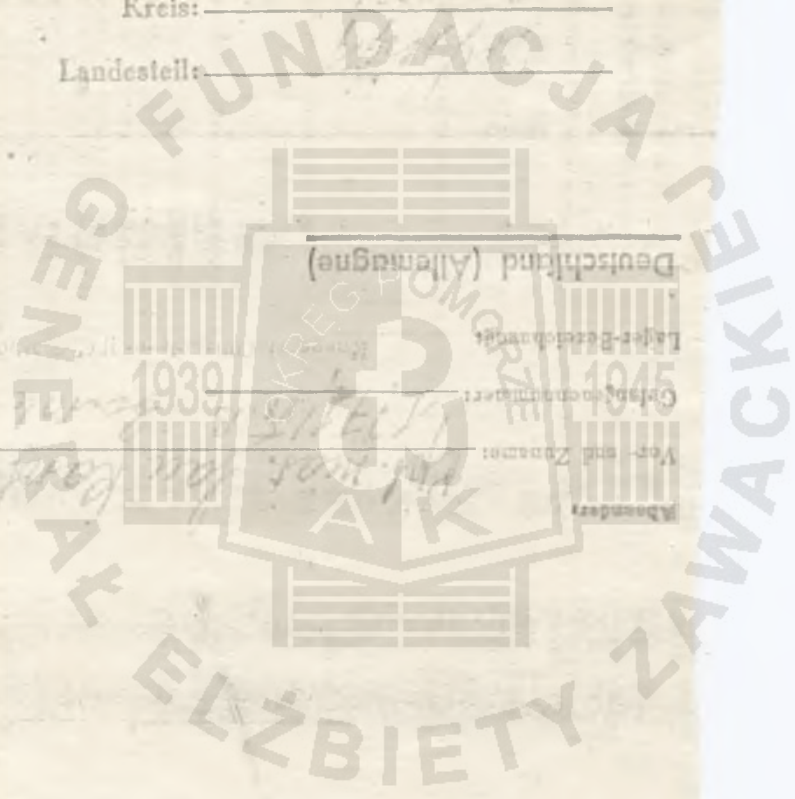
Kriegsgefangenenpost

An Frau Adlwe...
Pilka

Empfangsort: (32) Tschel
Straße: des S. A. J.
Kreis: Tschel
Landesteil: _____

Gebührenfrei

Abender: _____
Vor- und Zuname: Adlwe...
Geburtsdatum: 1913
Lager-Bezeichnung: _____
Deutschland (Allerngne) _____

Kriegsgefangenenlager

Datum: 15. 4. 45

Drogą Jadranską. Bardzo bardzo ciężej sa-
 ostotnie porok. Dwie młodzi strażnicy, mi ucieka, nux-
 tando a siogolnie jaja, od wtorek, kurok. Co sa
 pysni byly kluski. Za ciutuz tej h. ciutuz, goly
 zowien ona ciutuz wtaniam. W koiem tego uciezoga
 i ja se swij stony pmyde Ci spowocz a tymczasem.
 ciutuz jenne ma i scitkam A. Andziej. Za
 Wrotych Sniat.

An den Kriegsgefangenen

Requiem nach dem Tod HORALICZKI

1774/1713

Absenders
Nadawca: C.

Vor- und Zuname:
Imię i nazwisko: Janina

Ort:
Miejscowość: (32) Tuschel

Straße:
Ulica: 44. S. A. 7

Kreis:
Powiat: Tuschel

Gefangenennummer:
Lager-Bezeichnung:

Kriegsgefangener:
Deutschland (Allemagne)

Hier abtrennen! / Tu oddzielić!

Przepisy dotyczące paczek pocztowych

Paczki i pakunczki zostaną mi doręczone tylko wówczas, jeśli nazwaniem na paczkę będzie nalepiony wyżej podany wydrukowany adres.

Paczki i pakunczki, na których adresu nie ma, nie będą mi doręczone, tylko zostaną oddane do ogólnego użycia.

T. K: 589/589 Pom.

Tuchola

Gitka Jadwiga

V. Karty informacyjne

k. 6

Gitka Jachosga

- z d. Kaliniska

Inskala
nel. wt. osygnim.
u P. Monsiotskiej
komp. ✓

Prezencjum: „Czerwony Fortuszek”

Im. rodziców: Paulina i Michał - ojciec zamordowany
24.8.1939 r. w Radzkim Młocie

mar. para matki: Rozwika

urodz.: 21. III 1908 r. w Bedimierowie pow. Chejnice

Adres obcowy: Tuchola 89-500 ul. Bojowników PPR-10

Ukończ. szkoła (mat. wojny): szkoła Państwowa

Przygot. do obr. wojny: PCK i LOPP

Praca - Prowadząca z m. iem sklep obuwianiny

zam. w okw. okupacji Tuchola ul. Świecka 10

Prac. z nakazem władz niem. - z nakazem Urzędu Pracy
w okw. hitler. u ogrodnika, a zimo, jako sprzedawca
w sklepie.

- Od 1942 r. materiały do organ. „Gryf Pomorski”
a później AK. Do organizacji wprowadził i zaprowadził
p. Teofil Hoppe z Bystrzycą ps. „Zajse”. Dowódcą był
Stefan Gurs ps. „Dan”. Który często przez kilka dni prze-
bywał u pp. Githow. Organizowała i przygotowywała
zgrupowani, grata białe, i dostarciała partyzantom
do lasów w wyjazdach do pp. Andniejszaków, skąd
partyzanci odbierali. Współpracował też z nami pp. Jankow-
scy z Trucholi. P. Jankowski został w 1944 r. aresztowany
i zaginął bez śladu. P. Janowska zmarła w 1979 r.

- Od 1940 r. do końca wojny występowała grupa do oflagu dla
kapitana Jan. Karol Herbicko - po 2. punkcie ucieczki
wys. też partki do Pobulic do pp. Zarnowski z Trucholi w 1943 r.
wzięta z Pobulic 5 dzieci polskich norweskim szumal ps. 4.
z miejsc. Kuchnia (pew. Forew). 3 latwie - Edmunda
zabijano u siebie. Porzuciła 4. oddział zgrupowania:

- Lesnierego Wendy w lasach Kępcie
- Jęma Dembla w Zdrojach

Gitka Jadwiga - c. d.

3
komp.

- Kępka w Zdrojach

- Heleny Pielarskiej, Tuchola ul. Świdocka 7

Edmunda po wojnie nadal wychowywała
i wykształcała. Jest inżynierem Budowni-
ctwa Lądowego i zamieszkuje we Wnieszce.

Pracowała (po wojnie) w Państwowym Domu
Dziecka w Tucholi

Jest na emeryturze od 1969 r.

Podpisem Gitki Jadwiga

Relacja złożyła Gitka Jadwiga. Oryginał
znajduje się w p. Monsiewskiej (później Elżbieta Ciostak)
data Tuchola, dnia 9. IV. 1981 r.

Dn 13. 11. 87 przystała list z podziękowaniem za trzykrotne zaproszenie na uroczystości 48 rocznicy utworzenia SZP i poświęcenie tablicy 7 Kowalskiej

- nie mogła przyjechać ze względu na wiek (79 lat) i słabe zdrowie.

Aktualny adres: 89-500 Tuchola,
ul. Bojowników PPR 10

Gitka Jadwiga

chojnice 4

k-589/589 Pom

Informacje dotyczące współpracy WSK ze
zgrupowaniami partyzanckimi.

Zob. Muszkiewicz „Uchwał kobiec...” str 78
praca magisterska, biblioteka PAPAK
29.11.2005

Gilka J.

Chojnice Gryf Pomorski
Bony Tucholki
5

GILKA Jadwiga

Urodz. 21. III. 1918 r. w Bedźmierowicach
pow. Chojnice. W 1941 r. przyjęta do Tow. Gryf Po-
morski i zaprzysiężona przez Teofila Hoppe
ps "Zajec". Walowała również do LWZ. W 1944 r.
działała na rzecz oddz. powt. AK "Jecklery".

Zob. Stawik Biogr. Duszp. Pomorskiej
Fundacja "Archiwum Pomorskie H.K."
Tom III 1994 r. T. 1, s. 77.

W. Plew/2001

Gitka Jądiga
z d. Kłaimiska
ps. „Czerwony Fortuseli”

Michał
AK „Jądiga”

zob. T: K: 326/2497 Pom. Gzyboska
Helena, s. 1/2

AK 1x10

FUNDACJA

Archiwum Państwowe w Łodzi
 ul. Piekary 27 p. 10 tel. 10 381
 87-100 Łódź

Nazwa względnie stempel Archiwum

teczka osobowa

Gilka Jadwiga

K-589/589 Pa.

(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt.) AK Państw. Teichola

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Escherka	poprowadzenie osobn biogramu J. Semelera uzupeł. mater. 2.1/12	1.2000 Fm 103 IX 2010
2	Kotowska Nunkiewicz	Uchwał kobiet w chętności kaupinacyjnej w l. 1939-1945	11.12.2003
3	E. Dybaś	Tom relacji	13.02.2006r
4	E. Dybaś	Rel. do prepisania	26.09.2007r
5	E. Dybaś	Zest. relacji	1.10.2008r
6	E. Dybaś	Spr. relacji	8.10.08
7	M. Rutkowska	p. mgr	14.06.2012r.
8			
9			

Gitka Jadwiga

